

Profesor dr Irina Simonović (14.VIII 1934.- 18.IV 2015.)

Profesor dr Irena Simonović je rođena 14.VIII 1934. godine u Futogu. Diplomirala je na Prirodno-matematičkom fakultetu (PMF) Univerziteta u Beogradu 1961. godine. Doktorsku disertaciju u oblasti Fiziologije životinja, pod nazivom „Efekti deafferentacije hipotalamus na gonadotropnu funkciju“ odbranila je na PMF Univerziteta u Novom Sadu (UNS) pod mentorstvom prof. dr Desanke Marić.

Profesionalna karijera prof. dr Irine Simonović počinje 1961. godine kada postaje istraživač saradnik na Katedri za mikrobiologiju Instituta za medicinska istraživanja u Novom Sadu. Za asistenta na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (gde se kasnije uspostavlja PMF) izabrana je 1966. godine. Kao asistent je učestvovala u izvođenju praktične nastave iz predmeta: Biohemija, Opšta fiziologija i Uporedna fiziologija životinja. U zvanje docenta je izabrana 1973. godine, a 1977. godine u zvanje vanrednog profesora. Zvanje redovnog profesora stekla je 1984. godine. Narednih 25 godina, do penzionisanja 1998. godine, predavala je obavezani predmet Uporedna fiziologija životinja, kao i izborne predmete: Imunologija, Endokrinologija sa neuroendokrinologijom.

Kao stipendista prestižne Ford fondacije (*Ford Foundation Grant*), prof. dr Simonović je provela skoro tri godine na Institutu za endokrinologiju Univerziteta u Milanu, gde je imala priliku da radi sa eminentnim istraživačem prof. dr Lucianom Martinijem. Zajedno sa prof. dr Martinijem i njegovim saradnicima, prof. dr Simonović je pionirske rezultate otkrivanja povratnih sprega objavila u eminentnim naučnim časopisima. Takođe, u laboratoriji prof. dr Martinija je uradila i većinu laboratorijskih istraživanja za svoju doktorsku disertaciju.

Istraživački rad prof. dr Simonović obuhvata preko 40 naučnih radova iz oblasti neuroendokrinologije, reproduktivne fiziologije i reproduktivne toksikologije. Rezultati njenih istraživanja, bazirani na kompleksnoj hirurškoj metodi deafferentacije hipotalamus (koja je bila jedna od najnovijih, tek ustanovljenih metoda toga vremena), su od izuzetne vrednosti za razumevanje regulatornih mehanizama u hipotalamičkoj kontroli funkcije adenohipofize i gonada, kao i lokalizacije regionalne hipotalamus odgovornih za biosintezu neurohormona. Istraživanja vezana za ulogu holinergičkih mehanizama u kontroli gonadotropne sekrecije, čiji je deo bila prof. Simonović, su obezbedila prve i još uvek veoma relevantne rezultate u ovom polju. Značaj ovih rezultata potvrđuje i činjenica da su deo značajnih knjiga u oblasti Fiziologije životinja i da su citirani više od 40 godina.

Prof. dr Irena Simonović je tokom svoje profesorske karijere posvećeno i savesno pripremala svoja predavanja, u čijem fokusu su uvek bila nova saznanja i istraživanja, sa željom da informiše studente o najnovijim dostignućima u svojoj oblasti. Iako je bila strog profesor, studenti su je poštovali svesni njenih dobrih namera i težnje da ih adekvatno pripremi za budući rad i karijeru.

Prof. dr Irina Simonović je bila velikodušan i posvećen prijatelj, uvek spremam da sasluša i pomogne: nikada nije izdala nikog od svojih prijatelja; bila je veoma iskrena i pravedna. Bila je posvećena svom poslu i uvek davala najbolje od sebe, uvek voljna da se žrtvuje za svoje prijatelje, studente i kolege.

Tekst pripremila prof. dr Desanka Marić, a objavljen je u časopisu Biologia Serbica
(https://ojs.pmf.uns.ac.rs/index.php/dbe_serbica/issue/view/13/showToc)

Publikacije Prof. dr Irine Simonović

(https://scholar.google.com/scholar?hl=en&as_sdt=0%2C5&q=Simonovic+Irina&btnG=)

- (1) Švarc P, **Simonović I** (1964). Modifikovana metoda za određivanje rezistencije eritrocita prema hipotonom rastvoru natrijum hlorida. *Med Preg* 17 (3): 137-139.
- (2) Palanački V, **Simonović I** (1968). Ispitivanje dejstva krvnog seruma zeca oralno tretiranog dl-alfa-tokoferil acetatom na brzinu ugradnje glicina 1-14 C u proteine ćelija muških gonada zeca "in vitro". *Ann Rev Fac Philos* 11 (2):881-884.
- (3) Palanački V, **Simonović I** (1968). Prilog izučavanju intestinalne apsorpcije tokoferil acetate. *Proc Nat Sci* 34: 156-159.
- (4) Palanački V, Gradinski-Vrbanac B, **Simonović I** (1969). Uticaj oralne primene tokoferil acetata na ugradnju glicina-2-C14 u fosfolipide testisa miša "in vivo". *Proc Nat Sci* 36: 152-154.
- (5) **Simonović I**, Tima L, Martini L (1971). Hypothalamic deafferentation and gonadotropin secretion. *Experientia* 27 (2):211-212.
- (6) **Simonović I** (1972). Efekat hipotalamične deafferentacije na gonadotropnu sekreciju. Doktorska disertacija. PMF UBG.
- (7) **Simonovic I**, Motta M, Martini L (1974). Acetylcholine and the release of the follicle-stimulating hormone-releasing factor. *Endocrinology* 95: 1373-1379.
- (8) Marić D, **Simonović I** (1974). Količina luteinizirajućeg hormona u hipofizi pacova u konstantnom estrusu. *Proc Nat Sci* 4: 135-142.
- (9) **Simonović I**, Krsmanović L, Marić D (1978). Uticaj frontalne hipotalamične deafferentacije na količinu folikulo-stimulirajućeg hormona u hipofizi ženke pacova. *Proc Nat Sci* 46: 73-83.
- (10) **Simonović I** (1978). Efekat hipotalamične deafferentacije na gonadotropnu sekreciju 1,2,3. *Proc Nat Sci* 54: 105-159.
- (11) **Simonović I**, Krsmanović L, Marić D (1978). Efekat fotoperioda i pinealektomije na seksualno sazrevanje i serumski prolaktin kod ženki pacova. *Proc Nat Sci* 55: 5-15.
- (12) Maric D, **Simonovic I**, Kovacevic R, Krsmanovic L, Stojilkovic S, Andjus RK (1982). Effects of short-term and long-term hyperprolactinemia on the developmental pattern of androgen and LH levels in the immature male rat. *J Endocrinol Invest* 5(4): 235-241.
- (13) Kovacevic R, Krsmanovic L, Stojilkovic S, **Simonovic I**, Maric D, Andjus RK (1982). Effects of bromocriptine-induced hypoprolactinaemia on the developmental pattern of androgen and LH levels in the male rat. *Int J Androl* 5(4): 437-447.
- (14) **Simonović I**, Krsmanović L, Stojilković S, Kovačević R, Marić D (1985). Effect of hypothalamic deafferentation on prolactin level in male rats. *Proc Nat Sci* 69: 15-23.
- (15) Maric D, Stojilkovic S, Krsmanovic L, **Simonovic I**, Kovacevic R, Andjus RK (1987). Rapid naloxone-induced alterations of androgen variables in the growing male rat. *Neuroendocrinology* 46: 15-23.
- (16) Kovačević R, Krsmanović L, Stojilković S, **Simonović I**, Marić D, Andjus RK (1987). Developmental pattern of the testicular androgen response to gonadotropin stimulation *in vitro* and its modification by chronic hypoprolactinaemia. *Int J Androl* 10(6): 773-784.
- (17) Marić D, Babić Z, **Simonović I**, Krsmanović L (1989). Enhancement of androgen secretion after intratesticular naloxone administration. *Proc Nat Sci* 19: 39-47.
- (18) **Simonović I**, Krsmanović L, Babić Z, Šovljanski R, Marić D (1989). Uticaj kaptanskog preparata, Orthocida S-50, na reproduktivne procese kod pacova. *Proc Nat Sci* 77: 5-13.
- (19) Marić D, **Simonović I** (1992). Ovulation response to acute and long-term intermittent immobilization stress. *Proc Nat Sci* 22: 107-111.
- (20) Marić D, **Simonović I** (1993). Uloga pinealne žlezde u reproduktivnoj aktivnosti ženke pacova. *Proc Nat Sci* 23: 14-23.
- (21) Marić D, **Simonović I** (1993). Direct effect of naloxone on testicular function in the male rat. *Proc Nat Sci Matica Srpska* 86: 21-27.

- (22) **Simonovic I**, Milin J, Kostic T, Kovacevic R, Maric D (1994). Effect of hypothalamic deafferentation on naloxone-induced modification of LH and PRL in stress condition. *Proc Nat Sci Matica Srpska* 86: 21-27.
- (23) Maric D, Kostic T, **Simonovic I** (1994). Paracrine regulation of the testis. *Proc Nat Sci Matica Srpska* 87: 5-15.
- (24) **Simonovic I**, Kostic T, Maric D (1994). Participation of the pineal gland in the reproductive physiology. *Proc Nat Sci Fac Nat Sci* 23: 5-12.
- (25) Maric D, **Simonovic I**, Kovacevic R, Kostic T, Andjus RK (1995). Opioid-mediated and opioid-independent components of hormonal responses to acute restraint stress in the male rat. *Proc Nat Sci* 24: 177-205.
- (26) **Simonović I**, Šovljanski R, Marić D (1997). Efekat hronične primene kaptana na reproduktivne procese, praćen kod sedam generacija ženki pacova. *Proc Nat Sci* 26: 5-12.
- (27) **Simonovic I**, Matavulj M, Andric N, Rajkovic V (1998). Stereological analysis of thyroid gland in carbaryl treated female rats. *Folia anatom* 26 (1): 15-16.
- (28) **Simonovic I**, Matavulj M, Šovljanski R (1999). Uticaj različitih doza pesticida karbarila na reproduktivne procese kod ženki pacova. *Proc Nat Sci Fac* 27/28: 51-57.